

UTDELADE MEDEL 2025

VEDETTBÅTEN SPRÄNGAREN

Sprängaren levererades av Motala Verkstad till Flottan 1918 och hade som uppgift att kunna lägga ut, svepa och bärga minor, försvara sig med en 57 mm kanon, bogsera och bryta is. Senare kom Sprängaren att nyttjas även för patrullering och kallades därefter vedettbåt. Sprängaren var i Flottans tjänst till 1962 och

efter det tio år som bogserbåt i Varberg. Fartyget ägs och förvaltas av föreningen Vedettbåten Sprängaren. Bidraget från SMK 2025 har gått till Inredningsarbeten, propellerbesiktning och ny propelleraxeltätning.

BOGSERBÅTEN HARRY

Harry byggdes 1887 på AB Atlas i Gävle som Korsnäs 1 för Korsnäs AB. Fartyget användes för att bogsera andra fartyg, pråmar och timmer. Korsnäs 1 såldes 1950 till en företagare i Stockholm, varvid ångmaskinen ersattes av en Skandia tändkulemotor, byggdes om och omdöptes till Arne som bogserare på Mälaren. 1952 såldes Arne vidare till Sand & Grus AB Jehander i Stockholm och fick namnet Munsö. År 1974 köptes Munsö av Andersson & Co i Lilla Edet och döptes då till sitt nuvarande namn Harry. 1984 köptes fartyget av Uno Lundberg i Göteborg, som 1993 sålde Harry till Föreningen L. Laurin för att bli museifartyg. Bidrag 2025 från SMK har gått till reparation av styrhytt och däckshus.

s/s BOHUSLÄN

Bohuslän byggdes på Eriksbergs Mekaniska Verkstad för Marstrands Nya Ångfartygs AB och sjösattes den 15 december 1913. Hon gick i över 40 år traden Göteborg–Lysekil–Smögen–Gravarne. Hon lades upp 1963 och två år senare såldes hon till upphuggning, köpt av skrothandlaren, Torsten Johannisson men Sällskapet Ångbåten räddade henne till eftervärlden. Idag går s/s Bohuslän sommartid i tidtabellsmässiga resor och abonnemang längs Bohuskusten och i Göteborgs skärgård. Hon är idag renoverad till i det närmaste originalskick från 1914. Bidrag 2025 från SMK har använts till en ny verktygstavla.

GRATITUDE

Gratitude byggdes år 1903 i Porthleven, England som seglande trålare. Hon såldes 1932 till Grundsund, motoriserades och användes till långbackefiske. 1936-38 totalrenoverades hon, såldes, fick namnet Östervåg och användes som

lastfartyg. Efter att ha haft ett flertal ägare köptes hon 1957 av två privatpersoner och efter ett par års renovering kunde

Gratitude 1959 för första gången segla för Stiftelsen Svenska Kryssarklubbens (SXX) seglarskola. Margareta Strömboms Stiftelse för kulturhistoriskt värdefulla båtar, som samförvaltas med SMK, delade tillsammans med SMK ut medel till Gratitude 2025 som gick till renovering av skrov, däck och däckskarmar.

ÅNGBÅTEN ALMA AF STAFRE

Ångbåten Alma byggdes på W Lindbergs Varf i Stockholm, fraktades 1873 i delar till Stavre i Jämtland för ihopmontering. Beställare var Fredrik Bünsow i Sundsvall, grundare av skogsbolaget Skönviks AB. Alma nyttjades att bogsera timmer men även köra gods och passagerare på Revsundssjön i Jämtland. Efter att järnvägen Ånge-Östersund blev klar 1879, blev flottningen hennes huvuduppgift. 1957 upphörde flottningsarbetet och 1959 såldes hon som fritidsbåt och därefter vidare till Revsunds kommun och 1966 till en privatperson som nyttjade henne som fritidsbåt i Stockholms skärgård fram till 1971. 1985 köptes Alma av en intresseförening och kom åter till Revsundssjön varefter hon 1990 köptes av Stavre bygdegårdsförening som renoverat henne varefter Alma nu trafikerar Revsundssjön. SMKs bidrag 2025 har nyttjats till reparation av däck och till förbättrad manövrering.

SKONAREN CONSTANTIA

Constantia är en svensk skonare som byggdes i Marstal i Danmark 1908 och hette då Minde.

Hon gick i fraktrafik för en Marstalskeppare med kol mellan Stettin i Tyskland och Köpenhamn i Danmark fram till 1915. Samma år såldes hon till Norge, riggen togs bort och hon motoriserades 1917. Därefter såldes fartyget vidare till redare i Sverige och gick i trafik på Östersjön och Mälaren med ved, kalksten, cement,

potatis och spannmål fram till 1977. Därefter blev skonarten fritidsfartyg och senare skolfartyg som ägs och drivs av Stiftelsen Sol-

naskutan. Fartyget renoverades från 1991 och omdöptes till Constantia. Bidrag från SMK 2025 har använts till skrovarbeten.

SKUTAN SARPEN

Sarpen, som ursprungligen hette Freja, är en galeasriggad skuta. Hon byggdes i Nyköbing-Falster i Danmark 1892 och är ett så kallat "Marstalbygge". Sarpen gick först i fraktfart på Norge bland annat till Sarpsborg som är en av anledningarna till att fartyget fick det namn hon idag bär. 1917-1962 gick Sarpen med cementlaster från cementfabriken i Degerhamn på

Öland till fastlandet. 1963 köptes hon av Simrishamns scoutkår, renoverades och anpassades för sin uppgift som utbildnings- och övningsfartyg. Bidrag från SMK 2025 har gått till att renovera akterskeppet.

PATRULLBÅTEN JÄGAREN

HMS Jägaren byggdes i Norge, sjösattes 1972 och ingick i den s.k. Hugiklassen. Jägaren var en patrullbåt i Flottan som 1988 omklassades till vedettbåt. Jägaren var i tjänst i Flottan mellan åren 1972 och 2016. Jägaren var

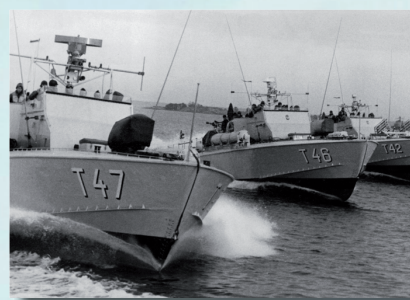
den av patrullbåtarna som längst var operativ och övervakade

fartygstrafiken mellan Sverige och Danmark, norska gränsen i norr och Falsterbo kanalen i söder. Sedan 2016 ägs fartyget av Sjöhistoriska museet men drivs och sköts av den ideella Föreningen Svenska Patrullbåtar. Tilldelade medel från SMK 2025 har gått till renovering av sjövattnesystem.

MOTORTORPEDBÅTEN T46

T46 byggdes 1957 på Kockums varv och togs ur tjänst 1975 vilket också var sista året för svenska marinens

motortorpedbåtar. T46 utrustades med tre italienska Isotta Fraschini bensinmotorer om vardera 1.500 hk. Med ett deplacement på 43 ton kunde fartyget

göra 45 knop. Bestyckningen var 2 torpedtuber och en luftvärnspjäs. Efter att ha legat upplagd förvärvades T46 av kung Carl XVI Gustaf 1986 för att bevaras som museifartyg. Båten ingår i Veteranflottiljen med bas på Gälö i Stockholms skärgård sedan 1987. Fartyget donerades 2020 av kungen till Sjöhistoriska museet och Föreningen Motortorpedbåten T46 Vänner bemannar och driver fartyget sedan 2014. Bidraget från SMK 2025 har gått till utbyte av bränsletankar.